

TANITIM - ELEŞTİRİ / REVIEWS

Kitap Tanıtımı / Book Review

Mobbing (İşyerinde Yıldırma), İnsanda Saldırganlığı Açıklayan Kuramlar ve Vaka Örnekleriyle

Mobbing, Human Aggression Theories and Sample Cases

Derya Deniz

Editör/ Editor: Devrim TEKİNOĞLU

FAM Yayınları, 160 s., 2012

Birinci Baskı: Haziran 2012,

ISBN:978-605-5293-02-4

The book includes mobbing especially in workplaces with meaningful samples, theories and cases.

“İşyerinde Yıldırma” nedir biliyor musunuz?

Günümüz dünyasının iş yaşamı ne kadar zorluklarla dolu bunu hepimiz çok iyi biliyor olmalıyız. Farklı iş alanları, daha fazla meslektaş ve oldukça hızlı dönen bir sistemin içinde çalışmaktayız. Çoğu zaman da çalışacağımız insanları seçme şansını bulamamaktayız. Maalesef çalışma şartlarının yıldırıcı zorluğu, işsizlik oranı vb. gibi faktörler bizi iş yaşamımızda, içinde bulunmaktan hoşnut olmadığımız durumları da kabullenmeye itmektedir. Özellikle elle tutulur, gözle görülür olmayan bir psikolojik savaşın içine sürüklenmenin ne kadar kolay olduğunun bilincindeyizdir.

Bilim dünyası bahsedilen bu psikolojik savaşa daha doğrusu yıldırma hareketine, yakın tarihte bir isim vermiş ve bu konuda araştırmalar yapmaya başlamıştır. Tanıtmak istediğimiz kitap, bu amaca hizmet eden bilimsel bir çalışmanın ürünüdür. İçerisinde ki konu sıralaması ve bu konu hakkında hiçbir fikri olmayan herhangi birinin anlayabileceği düzeyde kullanılan sade dili, bizi oldukça bilinçli hale getirecek güçtedir.

Sayın Derya Deniz, yaptığı akademik çalışmasını kitap haline getiriyor. Kitabın ismi oldukça dikkat çekici; “Mobbing (İşyerinde Yıldırma), İnsanda saldırganlığı açıklayan kuramlar ve vaka örnekleriyle...” Burada akla hemen “belki de maruz kaldığım işyerinde yıldırmaya yönelik yapılan saldırganlıktır?” sorusu geliyor. Kitap Çağlar Çabuk’un önsöz niteliğinde bir yazısıyla başlıyor. Bu yazı özetle bu konu da neden bilinçli olmamız gerektiğini bize anlatmaya çalışıyor. Ardından kitabının gidişatını ifade eden bir yazıyla karşılaşıyor. Üçü ana başlık altında ufak başlıklarla işyerinde yıldırma konusu ele alınıyor. Birinci bölümün ismi “İşyerinde yıldırma”. Bu bölümde yirmi iki ufak başlığın

altında, konuyu açıklayan kuramlar, etkenlerin kökenleri, bu kökenlere farklı bilim dalları açısından yaklaşıldığı, konunun çok boyutlu incelenmesinin ardından kişi ve iş yerine verdiği zararları belirtme çabası görülüyor. Mobbing, çok yeni bir kavram olmasına karşın akılda somutlaşmayı başarıyor.

İkinci ana başlık "kişilik". Bu sorunun insan kaynaklı olduğunun ayırtına vardktan sonra insan denen varlığın karmaşık yapısı inceleniyor. Bölüm isminden de anlaşılacağı üzere iş yerinde kişiliğin önemine, kişiliğe ruh bilimi açısından yaklaşımların içeriklerine, kişiliği oluşturan parçaların tanımına ve kişilik bozukluklarına değiniliyor. Bölüm on beş ufak başlık altında inceleniyor. Son bölümünde ise araştırmanın neden yapıldığı ifade edilmeye çalışılıyor.

Üçüncü ve son ana başlık ise "yöntem". On ufak başlık altında okura anlatılmak istenenin bilimsel bir çalışmayla desteklendiği görülüyor. Bu bölümde en çok dikkati çeken kısım, daha önce bu konuda ülkemizde herhangi bir araştırmanın yapılmadığı bir dönemde bu araştırma yapılıyor ve ölçek belirlemek gerekiyor. O nedenle önce ölçek belirlenip daha sonra araştırma yapılıyor ve bulgular değerlendiriliyor.

Bu üç bölümden sonra işyerinde yıldırma kavramının oldukça güncel sayılmasına karşın bu konuda mağdur olan ve hukuki bir süreçle haklarını savunma girişiminde bulunan vaka örnekleriyle karşılaşıyor. Öyle sanıyorum ki okurların büyük bir kısmı kendi iş yaşamından bir parça bulabilir.

Son olarak iki ek içerisinde "işyerinde yıldırma ölçeğinin yönergesi" ve "işyerinde yıldırma ölçeği" veriliyor. Uygulanan anketin soruları ek iki de görülüyor. Kitabın tamamını okuduktan sonra ankette ki soruları görünce bu konuda kendimiz ya da yakın çevremiz, pek çok kişinin mağduriyetini keşfedebiliyoruz.

Sayın Derya Deniz bilim dünyasına, çalışan her insanın bilincinde olması gereken sağlıklı ya da sağlıksız durumları, yaşanan psikolojik sorunların somutluğunu ve herhangi bir saldırganlığa maruz kalındığı zaman sahip olunan hakları, bu çalışmayla başarılı bir kurgu içerisinde sunuyor. Ancak günlük hayatımızın dahi etkisi altında kalabildiği basit gibi görünen bu olgunun işlendiği böyle bir bilimsel çalışma kitap haline getirilmiştir, çalışanlar ve çalışan adayı olan herkesin bu kitabı okumasını tavsiye ve bu sayede bilinçlenmesini tavsiye ederiz.

Aybike Dilara DAĞLI